

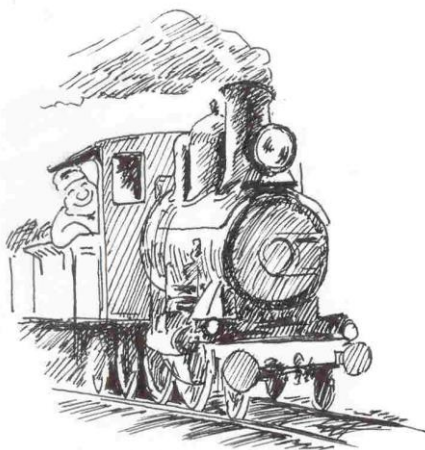
KrøderbaneNytt

Nr. 2/2018 – juni 2018

Utgitt av Norsk Jernbaneklubb, driftsavdeling
Krøderbanen. Postboks 37, 3537 Krøderen
Org. nr. 996 366 243

www.kroderbanen.no

Dagfinn Lunner, redaktør
e-post: dagfinn.lunner@tertitten.com
Tlf.: 99 52 74 50

Tegning: Geir Helgen

KrøderbaneNytt er først og fremst et elektronisk informasjonsskrift, og det sendes ut pr e-post. Medlemmer som ikke har e-post får det tilsendt i papirversjon. Meld fra om din e-post adresse.

Alle gode krefter må trå til for å føre Krøderbanen videre

Dette er det driftsbestyrer, materiellansvarlig og baneansvarlig Karl Anker Hansson som sier til KrøderbaneNytt.

Anker sier det er lange dager om dagen. Det er sporet, og nå i første rekke strekningen mellom Kløftefoss og Krøderen, som har høyeste prioritet blant arbeidsoppgavene.

Vi får en redusert driftssesong i år, men Anker understreker at vi må stå samlet og være et team både i motgang og medgang. Jeg registrerer at det er entusiasme blant de frivillige på banen selv om det ikke blir noe damp tog før 12. august. Dette er en dato vi har satt for kjørestart og som vi håper vi kan greie å holde, sier Anker.

Anker håper at folk kan bidra og finner glede i det å drive Krøderbanen videre.

Fram til da er det likevel et tilbud om aktiviteter for publikum på Krøderen stasjon.

Når det gjelder strekningen Kløftefoss – Krøderen skal det byttes 3500 sviller. Vi får hjelp fra jernbaneentreprenørselskapet NRC, som vi for øvrig kjenner godt fra tidligere.

Pakking og sporjustering skal vi ta oss av selv, men her er vi avhengig av at frivillige kan delta, sier Anker. Tropevarmen vi hadde i mai satte oss litt tilbake i framdriftsplanen, men som sagt 12. august står fortsatt.

Det er behov for å kjøre på ny ballastgrus på enkelte partier.

Årskontroll på rullende materiell

Materiell som skal benyttes i årets kjøring skal bli godkjent innen dato.

Vikersund stasjon får flere toaletter

Krøderbanen deler Vikersund stasjon med flere leietakere og antall leietakere er utvidet med at taxi-sentralen har fått plass. Dette har medført at Krøderbanens arealer er blitt redusert ved at det rommet som modelljernbanen og jernbaneutstillingen sto i er ombygget til toalett.

Lederartikkel: Krøderbanens situasjon juni 2018

Av Henrik B. Backer, leder for den frivillige delen av Krøderbanen

Bemanningen til Buskerudmuseet avdeling Krøderbanen har skapt bekymringer det siste året. I fjor vår valgte baneansvarlig å slutte for å begynne i ny jobb. Stillingen har vært utlyst en gang og det har ikke lyktes å få ansatt en kvalifisert etterfølger. I mellomtiden har verkstedsansvarlig fungert som baneansvarlig. Avdelingslederen ble sykmeldt i august og sa opp stillingen sent i desember. Stillingen som avdelingsleder har ikke vært utlyst. I mange av avdelingsleder har oppgavene vært delt mellom trafikkansvarlig og direktøren for Buskerudmuseet.

Det er lite gunstig at viktige funksjoner som avdelingsleder og baneansvarlig er ubesatt i lengre tid. Det skaper større belastning for de ansatte og hele miljøet. Kontakten med

Sesongen 2018

myndigheter og andre som er viktig for bevaring av kulturminnet Krøderbanen blir også skadelidende. Det er ellers blitt kjent at Buskerudmuseet har pådratt seg et større underskudd de siste årene og det har vært en del uro omkring enkelte avdelinger.

Styret i stiftelsen Krøderbanen og driftsutvalget sendte i begynnelsen av juni bekymringsbrev til direktør og styreleder for Buskerudmuseet. Det ble berammet møte mandag 11. juni. Lørdag 6. juni brakte Bygdeposten et oppslag om at styret i Buskerudmuseet hadde valgt avslutte arbeidsforholdet til direktøren for museet. Møtet som var berammet 11. juni ble gjennomført med styreleder Runar Hannevold, men med en noe annen agenda. På møtet var det enighet om at det er av stor viktighet å få lyst ut og besatt stillingen som avdelingsleder. Det ble også gjennomgått ulike utfordringer som er viktig å ha fokus på og oppgaver som må gjennomføres i tiden som kommer. Møtet ble gjennomført i en god og konstruktiv tone.

Sesongen i 2018 blir ellers annerledes enn tidligere sesonger. På grunn av banearbeider kan vi ikke starte med kjøring av tog før 12. august. De søndagene i juli og august det ikke er togkjøring vil Krøderen stasjon være åpen. Det vil være ulike aktiviteter og ikke minst oppfyrt damplokomotiv.

Avsporingene i 2016 og 2017 minnet oss om hvor sårbare vi er når infrastrukturen svikter. Bane Nor har vist stor forståelse og tar ansvar og skaffet til veie ekstraordinære tilskudd for utskifting av gamle og dårlige sviller. Aldri har det blitt skiftet flere sviller enn nå. I tillegg til

utskifting av gamle og dårlige sviller blir laskebolter også byttet. Etter at sviller er skiftet ut må sporet justeres og det må suppleres med ny grus. Utskifting av sviller er det folk fra NRC som står for. Dette er folk som har drevet med dette på Krøderbanen i flere sesonger og de leverer godt arbeid. Utskifting av laskebolter er det de ansatte som står for, mens frivillige har stått for justering av spor og utkjøring av grus.

Jeg vil gjerne takke alle som står på for at Krøderbanen skal fungere og fremstå best mulig. Til tross for en vanskelig bemanningssituasjon i Buskerudmuseets avdeling på Krøderbanen, skjer det mye positivt takket være ansatte som tar ansvar og legger godviljen til. Jeg vil også takke alle de frivillige som har bidratt og bidrar på forskjellige måter med arbeid i verkstedet, vedlikehold av rullende materiell, banevedlikehold eller kjøring av arbeidstog.

Jeg synes det er imponerende hvordan ansatte og frivillige «finner hverandre» og løser oppgavene slik at det skal være mest mulig enkelt for hverandre.

Nå står sesongen for døren og det mange oppgaver som skal løses. Jeg ønsker alle vel møtt til ny sesong og håper så mange som mulig finner mening i å engasjere seg til det beste for kulturminnet Krøderbanen!

Sesongen i år blir en del annerledes enn de tidligere. Etter avsporingen i august i fjor ble driften innskrenket til strekningen Krøderen – Kløttefoss. Takket være stort engasjement fra de frivillige og ansatte greide vi å gjennomføre sesongen på en god måte.

Takket være ekstra bevilgninger fra Bane Nor kan vi forsere utskifting av gamle og dårlige sviller i sporet. Dette er påkrevet for å kunne kjøre tog. Men det påvirker også gjennomføringen av sesongen.

Grunnet utskifting av sviller og laskebolter mellom Krøderen og Kløttefoss blir det ikke kjøring av tog før 12. august. Det er imidlertid bestemt at Krøderen stasjon skal være åpen på søndagene i juli og august, og med ulike aktiviteter. Alle disse dagene skal det være oppfyrt damplokomotiv.

På grunn av at ikke antallet kjøredager skal bli lavere enn hva vi har forpliktet til oss overfor Bane Nor, legges det opp til å kjøre fire dager i september. Det legges også opp til kjøring av juletog i forbindelse med julegrantenning søndag 2. desember.

Banearbeidsuke – uke 30

Tradisjonen tro arrangeres banearbeidsuke i uke 30 – 23-29. juli. I løpet av denne uken planlegges ulike aktiviteter med vedlikehold av sporet på banen.

Odd Arne Lyngstad opplyser entusiastisk til Krøderbanenytter at det vil foregå pakking og justering av spor, utkjøring av grus og utskifting av laskebolter. I banearbeidsuken spanderer banen måltidene og det blir servert god mat i tilstrekkelige mengder i tråd med tradisjonene.

Påmelding skjer ved å kontakte driftsutvalget. Velkommen!

e-post; drift.kroderbanen@njk.no

Faste aktiviteter på Krøderen stasjon når det ikke kjøres tog

- Oppfyrt damplokomotiv alle søndager. Kjøring/skifting på stasjonsområdet.
- Vogner på stasjonen. Vurdere å ta ned vogn 86 til bruk for bespising
- Åpen Koas (kl. 11 - 16)
- Åpen kafeteria (kl. 12 - 15)
- Krødersaga i drift: 01.07, 15.07 og 29.07

Togkjøring mellom Krøderen og Kløftefoss fra og med søndag 12. August.

Museumsjernbanene er nevnt i Jernbanesektorens handlingsprogram 2018-2029, men ingen konkrete tiltak foreslås

Jernbanesektorens handlingsprogram 2018-2029 Høringsutgave. Høringsfristen er 30.06.18.

Følgende er skrevet om museumsjernbanene:

Jernbanens historie beveres

Jernbanen har hatt stor innflytelse på steds- og kulturutvikling i Norge helt tilbake fra åpningen av Hovedbanen mellom datidens Christiania og Eidsvoll i 1854. Gjennom årene har jernbanen vært preget av store teknologiske endringer og Jernbanemuseet på Hamar har ivaretatt materiell fra ulike tidsepoker. Museet som ble startet av jernbaneansatte, er per i dag skilt ut som egen virksomhet under Jernbanedirektoratet. Dagens tilknytningsform er under vurdering.

Jernbanemuseum dokumenterer jernbanen

Helt fra 1896 har Norsk jernbanemuseum (NJM) hatt som oppgave å dokumentere jernbanens historie og rolle i utviklingen av det norske samfunn.

Norsk jernbanemuseum samler inn, forsker, formidler og stiller ut materiell i studie-, utdannings- og underholdningsøyemed, samtidig er det et åpent museum for publikum. Museet omfatter store utearealer med blant annet toglinje samt museale bygg. Per i dag er det et stort behov for nytt og større museumsbygg for utstillinger og plass til oppbevaring av museets samlinger, slik at disse ikke forfaller.

Ivaretagelse av historisk materiell er likevel en utfordring som ikke bare kan løses i egne lokaler på Hamar. Jernbanehistorien har ikke stoppet opp og museet må kunne fortsette å løse sitt mandat ved å samle og stille ut materiell fra nåtid og framtid. Museet trenger egnet oppbevaring med sportilgang enten innenfor eksisterende infrastruktur eller ved bygging av egne anlegg. Museets nasjonale mandat fordrer også at det legges til rette for formidling ved andre arenaer enn på Hamar.

Historisk materiell utenfor museet

Å ivareta historisk materiell er en oppgave som ikke bare løses i egne lokaler. Enkelte banestrekninger med sine bruer, tunneler og stasjonsanlegg, representerer i seg selv store kulturhistoriske verdier. Disse kan ikke flyttes til et museum, men må tas være på der de er. Materiell har også kulturhistorisk verdi og vernes best gjennom bruk.

For å kjøre museumsmateriell på banestrekninger med ERTMS må materiellet også utrustes med ombordutstyr for ERTMS, hvilket vil kreve investeringer.

Bane NOR har ansvaret for jernbanesektorens kulturhistoriske eiendommer og anlegg i sitt eie. Landsverneplan (foreløpig plan) for jernbanen representerer Bane NORs prioriterte liste over kulturminner. Enkelte objekter er fredet av Riksantikvaren, noen er vernet av den enkelte kommune etter plan- og bygningsloven, mens andre er sikret av Bane NOR. Bane NOR vil videreføre det pågående arbeidet med etablering av landsverneplanen i tråd med vernemyndighetenes anbefalinger og framskaffe

73 oversikt over kulturminner foretaket per i dag har ansvar for, tilstand på disse og finansielle forpliktelser. Investeringsbehovet er foreløpig ukjent. Vern gjennom bruk er den foretrukne tilnærmingen – da fortrinnsvis ved at kulturminnet gis en fortsatt funksjon i jernbanesystemet.

Gjennom fredningsvedtak og/eller landsverneplanen er følgende banestrekninger sikret for fremtiden:

- Flekkefjordbanen
- Gamle Vossebanen
- Krøderbanen
- Setesdalsbanen
- Thamshavnsbanen
- Urskog-Hølandsbanen
- Numedalsbanen (strekningen Flesberg-Rødberg)
- Tinnosbanen og Rjukanbanen (er del av UNESCOs verdensarv)

Museumsbaner er blant de mest komplekse kulturminnene å ivareta og drifte i Norge i dag. God forvaltning og vern gjennom bruk krever forutsigbare støtteordninger, kompetanse både på jernbane og kulturminneforvaltning, samt et profesjonelt forhold mellom museumsbanene og tilskuddsyter.

I tillegg til Norsk jernbanemuseum og Bane NOR er det flere aktører som tar vare på kulturarven, blant annet stiftelsen Norsk Jernbanearv som er en stor eier av normalsporede museale jernbanevogner.

Nytt fra Venneforeningen Krøderbanen

Tømmerrampa på Kløftefoss skal restaureres

Tømmerrampen på Kløftefoss blir venneforeningens nye prosjekt. Rampen skal settes i stand slik den i sin tid ble bygget.

Foto: Ola Ingvoldstad

Ola Ingvoldstad skriver til KrøderbaneNytt:

Det var store tømmerdrifter med hest fra Holleia-skogene til Kløftefoss (Ramfoss) på 1920 og 1930 tallet. Opp til 30 hester var i aksjon og dro tømmerlass fram Kløftefoss – og til Krøderbanen. Det var bl.a. to sagbruk i området.

En gang på 1930 tallet ble den første tømmerrampa på Kløftefoss bygget. Men snart ble denne for liten og en større (ca 100 m lang) ble derfor bygget og det er den du ser her.

Den ble bygget så høy slik at lasset kunne «veltes» av hestedoning og over på høystakede jernbanevogner. Tømmertrafikken på Krøderbanen var svært viktig for banen og ikke minst for skogeierne i Holleia-skogene.

Tømmerrampa på Kløftefoss er et kulturminne som vi ønsker å ta vare på og det søkes nå prosjektmidler til restaurering.

I mellomtiden sikrer vi installasjonen med et sikringsgjerd, og det er Sparebank1 Modum som har bidratt med gavemidler til dette!

Venneforeningen søker om prosjektpenger fra mange hold og håper å skaffe 6 – 700 000 kr.

KrøderbaneNytt ønsker lykke til.

**Kafebordene på Krøderen ferdig
Venneforeningen sto for finansieringen**

Alle de fire cafebordene er nå ferdig montert med marmorplate. Bordene har et grønnmalt understell i støpejern.

Bordene har plass i venterommet som cafeen disponerer. Henrik B. Backer har malt understellet, Olaf Bjerknes har stått for trelistene som marmorplaten er festet til og Dagfinn Lunner har vært håndlanger.

Det gjenstår å invitere de som har betalt for marmorplatene, Venneforeningen Krøderbanen, på kaffe og kake.

Nye cafebord på Krøderen st.

Bygdeposten fremhever at Krøderbanen setter kjepper i hulene for et nytt boligområde Håbråtan ved Sysle.

Faktum er at både Statens vegvesen, Buskerud fylkeskommune i tillegg til Bane Nor (Krøderbanen) har innsigelse. Fylkesmannen fraråder forslaget, eventuelt at antall planlagte boliger blir redusert.

Uttalelsen fra Bane Nor (Krøderbanen) skapte diskusjon i formannskapet i Modum

Av Dagfinn Lunner

Kommuneplanen for Modum har vært lagt ut på høring.

Bane Nor har på vegne av Krøderbanen innsigelse til etablering av nytt boligfelt, Håbråtan, med tilhørende 55 nye boenheter ved Sysle. Boligfeltet er planlagt med adkomst over usikret planovergang ved Sysle stasjon langs kulturminnet Krøderbanen. Bane Nor kan ikke tillate tiltak som medfører en forverret sikkerhetssituasjon og fremmer følgelig innsigelse med krav om etablering av planfri kryssing nedfelt i rekkefølgebestemmelsene.

Statens vegvesen skriver i sin innsigelse til Modum kommune at det planbeskrivelsen er omtalt at utbygging i dette området forutsetter planskilt gang- og sykkelkryssing av fv. 280. Vegvesenet påpeker at dette ikke

er sikret i planbestemmelsene, og vegvesenet har innsigelse til manglende sikring av gjennomføring av nødvendig tiltak på fv. 280 før utbygging av dette boligområdet.

Buskerud fylkeskommune fremmer innsigelse til Håbråtan fordi det ligger utenfor eksisterende tettstedstruktur, og er i strid med statlige planretningslinjer for samordnet areal og transportplanlegging.

Fylkesmannen har ikke innsigelse til planforslaget, men råder kommunen til å ta forslaget ut av planen, eventuelt redusere antall boliger.

Fylkesmannen påpeker at området ligger nord for Sysle tettsted med relativt stor avstand til viktige sentrumsfunksjoner og Sysle lokalsenter. Fylkesmannen vurderer boligbygging i dette området til ikke å bygge opp om kommunens mål om å styrke de eksisterende distrikts- eller nærsentre. Det er ikke gang- og sykkelvei mot Vikersund eller tilgang til kollektivtrafikk.

Avstanden til tettstedet gjør at transportbehovet vil bli bilbasert. Fylkesmannen viser også til at området er for stort ut i fra grunnlaget for vekst på Sysle, der beregnet behov for 20 nye boenheter i planperioden.

Debatt i formannskapet

Rådmannen i Modum hadde foreslått at Håbråtan skulle tas ut av kommuneplanen, men Formannskapet i Modum er samstemte at boligfeltet Håbråtan på Sysle skal få en mulighet til å bli en realitet.

Høyre politikeren Jon Hovland var tydelig i sin uttalelse: Krøderbanen skal ikke stoppe utviklingen i Modum. Jeg vet at Bane Nor ser på Krøderbanen med samme regelverk og øyne som Randsfjordbanen og andre jernbaner, men det må vi få en slutt på. Krøderbanen er et museum. Punktum.”

KrøderbaneNytt vil bemerke at siste ord ikke er sagt. Det er mange innsigelser og merknader til kommuneplanforslaget. Slik er det alltid når kommuneplanforslag presenteres.

Nå skal rådmannen i Modum vurdere alle innspill som er mottatt og fremme et nytt forslag. Modum kommune må komme til enighet med de som har innsigelser før et forslag endelig kan vedtas.

Informasjon fra driftsutvalget - helsekontroller og kontrollprøver

Alt personale som skal utføre trafiksikkerhetstjeneste må som kjent gjennomgå periodiske helsekontroller og avlegge kontrollprøver i trafiksikkerhetsforskrifter. Dette er i henhold til krav fastsatt av myndighetene.

Det er også viktig å tjenestegjøre jevnlig slik at kunnskaper, rutiner og ferdigheter holdes vedlike. Krøderbanen bruker hvert år en del ressurser på gjennomføring av både helsekontroller og kontrollprøver.

Driftsutvalget har derfor besluttet at personale med trafiksikkerhetsgodkjenning må utføre minst 3 trafikkjenester som er relevante for vedkommendes godkjenninger i løpet av de siste **24 måneder** for å få anledning til å avlegge kontrollprøve i trafiksikkerhetsbestemmelser og/eller gjennomgå helsekontroll dekket av Krøderbanen. I tilfeller der dette av forskjellige årsaker ikke er mulig å etterleve, må den det gjelder kontakte Driftsutvalget.

Kjøresesongen Programoversikt

Se nedenfor

Krøderbanen 2018 - arrangementsskalender

Dato	Arrangement	Aktivitet på Krøderren st.	Togkjøring Krd - Kfos s	Veteranbuss Vikers - Krd	Wes ternshow	Tog Båt Og eventyr
01.07.	Sesong-åpning Musikk. Saga i drift	X		X	X	
08.07.	Gule maskiner v/PSW	X		X	X	
15.07.	Saga i drift	X		X	X	
22.07.	Godsvogndag v/HB	X		X	X	
29.07.	Saga i drift	X		X	X	X
05.08.	Veteran motor dag	X		X	X	X
12.08.	Barnas dag	X	X	X		X
18.08.	Skumringstog	X	X			

Tjenestefordeling 2018

Bemerk rutetider på

<http://www.njk.no/rutetider-krb>

Tjenestekontorets e-post adresse:

Tjeneste.kroderbanen@njk.no

Meld deg til tjeneste

Dato	Arrangement	Aktivitet på Krøderren st.	Togkjøring Krd - Kfos s	Veteranbuss Vikers - Krd	Wes ternshow	Tog Båt Og eventyr
19.08.	Stordrifts- og marked	X	X	X		X
25.08.	Lørdagstog	X	X			
26.08.	50- og 60-talls-treff	X	X	X		X
01.09.	Lørdagstog	X	X			
02.09.	(Ledig)	X	X			
08.09.	Togran	X	X		X	
09.09.	Togran	X	X		X	
16.09.	(Ledig)	X	X			
02.12.	Juletog	X	X			